

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

НАКАЗ

30.01.2025

м. Дніпро

№ 18

**Про затвердження Положення про
порядок перевірки академічних
текстів на плагіат**

На виконання рішення вченої ради від 29.01.2025 протокол № 7 «Про затвердження Положення про порядок перевірки академічних текстів на плагіат в Українському державному університеті науки і технологій»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію Положення про порядок перевірки академічних текстів на плагіат в Українському державному університеті науки і технологій, що додається.

2. Начальнику відділу рекламно-виставкової та інформаційної діяльності розмістити на сторінці «Освіта»-«Забезпечення якості освіти»-«Нормативна база» офіційного сайту університету «Положення про порядок перевірки академічних текстів на плагіат в Українському державному університеті науки і технологій».

3. Загальному відділу довести наказ до директорів навчально-наукових інститутів, деканів факультетів, завідувачів кафедр, начальника кафедри військової підготовки, керівників навчального та навчально-методичного відділів, завідувача відділу аспірантури і докторантури, директора наукової бібліотеки, начальника відділу рекламно-виставкової та інформаційної діяльності.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Ректор

Костянтин СУХИЙ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № 7 вченої ради УДУНТ

від 29.01.2025

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Костянтин СУХИЙ

Наказ № 18 від 30.01.2025

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ
АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ НА ПЛАГІАТ
В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

Дніпро 2025

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Навчально-науковий центр забезпечення якості освіти

2 РОЗГЛЯНУТО

Радою якості освітньої діяльності

Протокол № 5 від 21.01.2025

3 ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Протокол № 7 від 29.01.2025

4 УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора від 30.01.2025 № 18

5 РОЗРОБНИКИ

Гришечкін С. А., Зайчук О. В., Колесникова Т. О., Макарченко Н. П.,

Нажа П. М., Потап О. Ю., Смотраєв Р. В., Тютькін О. Л.

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2 ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ	5
3 ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ З ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	7
4 ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ З ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ РУКОПИСІВ СТАТЕЙ В ПЕРІОДИЧНИХ НАУКОВИХ ВИДАННЯХ УНІВЕРСИТЕТУ	11
5 ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ З ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ РУКОПИСІВ МОНОГРАФІЙ, ПІДРУЧНИКІВ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ, ЩО РЕКОМЕНДУЮТЬСЯ ДО ДРУКУ ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ	11
6 ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ З ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ РУКОПИСІВ ДИСЕРТАЦІЙНИХ РОБІТ.....	12
7 ОЦІНКА РІВНЯ УНІКАЛЬНОСТІ ТЕКСТУ ТА УМОВИ ВИЗНАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ ПРАВОМІРНИМИ	14
8 ПОРЯДОК ПОДАВАННЯ АПЕЛЯЦІЇ АВТОРОМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД	15
9 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	16
10 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	17
ДОДАТКИ.....	18

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про порядок перевірки академічних текстів на плагіат в Українському державному університеті науки і технологій (далі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації», затвердженого постановою КМУ від 26 серпня 2021 р. № 897, Рекомендацій щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (дисертаціях, авторефератах, наукових доповідях, статтях тощо) – лист МОН №1/11-8681 від 15.08.2018 р., Статуту Українського державного університету науки і технологій (далі – Університет), Кодексу академічної доброчесності Університету, «Положення про групу сприяння академічній доброчесності в Українському державному університеті науки і технологій», а також з врахуванням досвіду в цій сфері Національного авіаційного університету, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені І. Сікорського» та інших закладів вищої освіти та інших нормативно-правових актів з метою виявлення та запобігання порушень академічної доброчесності.

1.2 Метою Положення є:

– сприяння дотриманню вимог професійної етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності й індивідуальності під час створення авторського твору та усвідомлення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування;

– врегулювання процедури запобігання та виявлення плагіату в академічних текстах наукових, науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;

– визначення видів академічної відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності;

– визначення процедури встановлення і доведення фактів порушень академічної доброчесності;

– визначення процедури прийняття рішень про академічну відповідальність учасників процесу;

– визначення процедури апеляції для осіб, яких звинувачують у порушенні академічної доброчесності.

1.3 Положення передбачає заходи організаційно-технічного характеру, спрямовані на виявлення та запобігання порушень академічної доброчесності,

зокрема, академічного плагіату, й має на меті створення системи взаємозв'язку структурних підрозділів та учасників університетської спільноти в реалізації цих заходів.

1.4 Це Положення є складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Українського державного університету науки і технологій і регламентує процедури встановлення відповідності результатів наукової (творчої) діяльності наукових, науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету принципам академічної доброчесності з врахуванням експертних висновків та використанням систем перевірки наявності запозичень із текстів, присутніх в базах Університету, базах інших вищих навчальних закладів та в Інтернеті.

1.5 Процедурі обов'язкової перевірки академічних текстів та формування експертного висновку для графічних частин (художніх робіт) підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів освітніх рівнів «бакалавр» й «магістр», а також наукові статті, монографії та дисертаційні роботи на здобуття освітнього ступеня «доктор філософії» та наукового ступеня кандидат або доктор наук. Метою перевірки є визначення рівня унікальності академічного тексту.

1.6 Для здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат, а також організації інформаційних заходів з академічної доброчесності наказом ректора в структурі Наукової бібліотеки створено Сектор запобігання та виявлення плагіату (СЗВП).

2 ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У Положенні використовуються терміни у таких значеннях:

Автор – фізична особа, творчою працею якої створено академічний текст.

Здобувач вищої освіти – особа, яка навчається у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Академічний текст – авторський твір наукового, науково-технічного та навчального характеру у формі дисертації, кваліфікаційної роботи, наукового видання, наукової статті, звіту у сфері наукової і науково-технічної діяльності, депонованої наукової роботи, підручника, навчального посібника, інших науково- та навчально-методичних праць.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

– академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

– самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

– фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

– фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

– списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

– обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Академічним плагіатом є:

– видання виконаної іншим автором роботи за свою;

– відтворення в тексті роботи без змін, з незначними змінами або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів) без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;

– відтворення в тексті наукової (творчої) роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;

– відтворення в тексті наукової (творчої) роботи наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата;

– відтворення в тексті наукової (творчої) роботи наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої) без вказування на те, ким саме були отримані ці дані (у тому числі самоплагіат);

– представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування;

– компіляція – створення тексту наукової (творчої) роботи шляхом копіювання тексту із низки джерел, з посиланням на авторів, але без поглибленого вивчення проблеми та внесення оригінальної думки;

– парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність

парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).

Плагіат – оприлюднення (опублікування) повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Науковий результат – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень чи аналітичної (аналітико-синтетичної) обробки та систематизації відомих наукових фактів, тверджень та результатів, зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акту, нормативного документу або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову.

Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Система виявлення збігів / ідентичності / схожості (далі – Система) – це програмний комплекс для порівняльного аналізу текстових документів на предмет наявності збігів / ідентичності / схожості порівняно із текстами, що розміщені в Інтернеті, репозитаріях, базах даних тощо.

Звіт подібності – документ, що містить інформацію про текстові запозичення, знайдені в аналізованому документі / творі / роботі, та джерела таких запозичень, який генерується автоматично Системою на основі порівняння авторського тексту із базами внутрішньої бібліотеки системи, базою академічних текстів Університету, відкритими інтернет-джерелами;

Рівень унікальності твору (роботи, матеріалу, далі – РУТ) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

3 ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ З ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

3.1 Процедура перевірки на наявність академічного плагіату у КР здобувачів вищої освіти передбачає:

– етап (перший) самоперевірки студентом власної КР з власноручно підписаним засвідченням відсутності у ній академічного плагіату: «Засвідчую, що у цій роботі немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань»;

– етап (другий) перевірки КР на наявність ознак академічного плагіату із застосуванням визначеної в Університеті Системи викладачем випускової кафедри, якого завідувачем кафедри призначено відповідальним за проведення такої перевірки (відповідальний викладач);

– етап (третій) перевірки КР керівником з обов'язковим зазначенням у відгуку результатів другого етапу перевірки та письмовим висновком щодо відсутності ознак академічного плагіату та наявності посилань на усі запозичені матеріали інших авторів та усі джерела, інформація з яких була використана під час виконання роботи.

3.2 За результатами перевірки КР із застосуванням Системи має бути визначено РУТ.

3.3 Перевірці з використанням Системи підлягають розділи КР, які визначені протокольним рішенням відповідної ГЗЯОП.

ГЗЯОП протокольним рішенням ухвалює мінімально припустимий РУТ ($РУТ_1$) та неприйнятний РУТ ($РУТ_2$).

Зміни до переліку розділів КР, які підлягають перевірці, та значень мінімально припустимого та неприйнятного РУТ можуть ухвалюватися відповідною ГЗЯОП не частіше одного разу на рік, набувають чинності у наступному навчальному році і мають бути завчасно доведені до відома здобувачів вищої освіти.

3.4 Перевірка КР з використанням Системи здійснюється відповідальним викладачем. За результатами перевірки оформлюється Акт перевірки (Додаток А), який підписують відповідальний викладач та студент-автор КР.

3.5 Якщо результати перевірки за п. 3.4 є позитивними (значення РУТ дорівнює або перевищує $РУТ_1$), то з урахуванням експертної оцінки керівника щодо відсутності в роботі ознак академічного плагіату КР допускається до захисту. Акт перевірки долучається до супровідних матеріалів кваліфікаційної роботи.

3.6 Якщо результати перевірки за п. 3.4 є негативними (значення РУТ є меншим за $РУТ_1$, але перевищує $РУТ_2$) КР повертається студенту-автору для переробки. Підписаний відповідальним викладачем та студентом-автором Акт перевірки залишається у відповідального викладача.

Після переробки КР відповідальний викладач здійснює повторну перевірку КР. За умов позитивного результату перевірки (значення РУТ дорівнює або перевищує $РУТ_1$) КР допускається до захисту. Акт повторної перевірки долучається до супровідних матеріалів КР.

За умов негативного результату повторної перевірки (значення РУТ є меншим за

РУТ₁) обидва Акти (первинний та повторний) передаються відповідальним викладачем завідувачу випускової кафедри для розгляду на засіданні кафедри і прийняття рішення щодо недопущення КР до захисту в Екзаменаційній комісії.

3.7 Якщо результати перевірки за п. 3.4 є негативними (значення РУТ є меншим за РУТ₂), Акт перевірки передається відповідальним викладачем завідувачу випускової кафедри для розгляду на засіданні кафедри і прийняття рішення щодо недопущення КР до захисту в Екзаменаційній комісії.

3.8 Рішення випускової кафедри щодо допущення / недопущення КР до захисту в Екзаменаційній комісії через негативний результат перевірки КР з використанням Системи за п. 3.6 або п. 3.7 ухвалюється на підставі аналізу виявлених у КР текстових збігів та запозичень, коректності цитувань, наявності або відсутності фактів фабрикації або фальсифікації даних. Про дату засідання кафедри студент-автор має бути завчасно попереджений. Якщо студент-автор не з'явився на засідання кафедри, питання розглядається за його відсутності.

3.9 У випадку незгоди з рішенням випускової кафедри про недопущення КР до захисту за п. 3.8 студент-автор КР має право подати апеляцію на ім'я декана відповідного факультету не пізніше 2 робочих днів після ухвалення такого рішення. Якщо декан факультету є керівником КР, яку випусковою кафедрою не допущено до захисту, апеляція має бути подана на ім'я директора відповідного ННІ.

Для розгляду апеляції деканом факультету (директором ННІ) створюється апеляційна комісія під власним головуванням у складі не менше трьох осіб з обов'язковим представництвом від органу студентського самоврядування факультету. Членами апеляційної комісії не можуть призначатись працівники випускової кафедри, яка ухвалила рішення про недопущення КР до захисту.

Якщо декан факультету (директор ННІ) є науково-педагогічним працівником за сумісництвом відповідної випускової кафедри, головою апеляційної комісії призначається заступник декана (директора ННІ).

Про дату засідання апеляційної комісії автор-заявник має бути попереджений завчасно. Якщо автор-заявник не з'явився на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

На засідання апеляційної комісії можуть бути запрошені керівник КР, представники випускової кафедри, інші особи для надання додаткової інформації.

Результати засідання апеляційної комісії оформлюються протоколом. Рішення апеляційної комісії щодо допущення / недопущення КР до захисту є остаточним.

3.10 Процедура перевірки на наявність академічного плагіату у КР студентів творчих спеціальностей, вступ на які здійснюється за творчим конкурсом (архітектура, дизайн, образотворче мистецтво тощо), передбачає експертизу

унікальності створених архітектурно-містобудівних проєктів, дизайнерських проєктів, графічних, живописних, пластичних та інших творів засобами експертної оцінки.

Експертиза здійснюється комісією випускової кафедри, яка утворюється рішенням завідувача кафедри у складі не менше трьох осіб з числа провідних науково-педагогічних працівників кафедри, один з яких призначається головою комісії.

Рішення комісії ухвалюється шляхом відкритого голосування більшістю голосів її членів. За результатами експертизи укладається відповідний Акт, який підписується усіма членами комісії і долучається до супровідних матеріалів КР.

За умов негативного результату експертизи Акт передається завідувачу випускової кафедри для розгляду на засіданні кафедри і прийняття рішення щодо недопущення КР до захисту в Екзаменаційній комісії.

У випадку незгоди з рішенням випускової кафедри про недопущення КР до захисту студент-автор КР має право подати апеляцію, яка розглядається відповідно до п. 3.9 цього Положення.

3.11 За результатами перевірки КР на текстові збіги та запозичення відповідальний викладач складає звіт (Додаток Б). Звіт зберігається на випусковій кафедрі.

4 ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ З ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ РУКОПИСІВ СТАТЕЙ В ПЕРІОДИЧНИХ НАУКОВИХ ВИДАННЯХ УНІВЕРСИТЕТУ

4.1 Перевірка рукописів статей періодичних наукових видань на академічний плагіат здійснюється за допомогою Системи, що визначена Університетом як базова.

4.2 Перевірку на академічний плагіат рукописів статей здійснює відповідальний секретар редакційної колегії періодичного наукового видання Університету.

4.3 Показники рівня унікальності рукописів статей (у відсотках) встановлюється окремо для кожного періодичного наукового видання та затверджуються на засіданні редакційної колегії.

4.4 Для проведення перевірки на академічний плагіат відповідальний секретар:

– перевіряє рукопис статті за допомогою Системи, що визначена Університетом як базова;

– повідомляє головного редактора наукового видання про рівень унікальності рукопису статті (у відсотках) та надає звіт подібності;

– у випадку неприйняттого або низького рівня унікальності сповіщає про це автора (авторів) рукопису.

4.5 Результати перевірки на академічний плагіат обов'язково враховуються при прийнятті редакційною колегією рішення про допуску рукопису статті до публікування. Рукописи з неприйнятним або низьким рівнем унікальності не приймаються до публікації.

4.6 Головні редактори наукових періодичних видань несуть персональну відповідальність за проведення перевірки на плагіат всіх опублікованих рукописів.

5 ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ З ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ РУКОПИСІВ МОНОГРАФІЙ, ПІДРУЧНИКІВ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ, ЩО РЕКОМЕНДУЮТЬСЯ ДО ДРУКУ ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

5.1 Перевірка рукописів монографій на академічний плагіат здійснюється на підставі заяви автора(ів) (Додаток В) виключно за допомогою Системи, що визначена Університетом як базова, та є обов'язковою умовою прийняття їх до розгляду Вченою радою Університету.

5.2 Перевірка рукописів підручників та навчальних посібників проводиться відповідно до чинного Положення про видання навчальної та навчально-методичної літератури в Українському державному університеті науки і технологій.

5.3 Перевірку на академічний плагіат рукописів монографій здійснює відповідальна особа СЗВП Бібліотеки.

5.4 Перед перевіркою на академічний плагіат автор(и) монографії готує(ють) файл рукопису одному з форматів *doc*, *docx*, *pdf* (з можливістю розпізнавання) та подає(ють) його відповідальній особі СЗВП Бібліотеки.

5.5 Для проведення перевірки відповідальна особа СЗВП Бібліотеки після отримання файлу рукопису та заяви від автора(ів) у термін до 5 календарних днів перевіряє рукопис за допомогою Системи, що визначена Університетом як базова та надає звіт про результати перевірки рукопису (Додаток Г) вченому секретареві Вченої ради Університету.

5.6 Вчений секретар Вченої ради Університету на підставі поданого звіту подібності приймає відповідне рішення щодо подальшої процедури розгляду рукопису:

– якщо рівень унікальності тексту в рукописі високий або задовільний, то вчений секретар Вченої ради Університету передає рукопис на розгляд вченої ради Університету;

– якщо рівень унікальності тексту в рукописі низький, то вчений секретар Вченої ради Університету звертається до Групи сприяння академічній доброчесності Університету з проханням перевірки рукопису монографії.

6 ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ З ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ РУКОПИСІВ ДИСЕРТАЦІЙНИХ РОБІТ

6.1 Перевірка рукописів дисертаційних робіт здобувачів освітнього ступеня доктора філософії та наукового ступеня кандидата / доктора наук (далі – здобувачів) на академічний плагіат здійснюється на підставі заяви здобувача (Додаток Д) за допомогою Системи, що визначена Університетом як базова, та є обов'язковою умовою прийняття їх до розгляду разових або постійно діючих спеціалізованих вчених рад (СВР).

6.2 Відповідальними за перевірку рукописів дисертацій на академічний плагіат для здобувачів:

– освітнього ступеня доктора філософії є відділ аспірантури та докторантури Університету;

– наукового ступеня кандидата або доктора наук є вчені секретарі СВР Університету або інші члени ради, затверджені наказом ректора за поданням Голови СВР.

6.3 Остаточний варіант дисертації разом із заявою щодо самостійності виконання

роботи та ідентичності друкованої та електронної версії роботи подається до СВР (для здобувачів наукового ступеня кандидата або доктора наук) або до відділу аспірантури та докторантури (для здобувачів освітнього ступеня доктора філософії) у друкованому та електронному вигляді.

Файл з електронним варіантом дисертаційної роботи повинен бути сформований в одному з форматів: *doc*, *docx*, *pdf/A* з текстовим шаром.

У разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей (для здобувачів наукового ступеня доктора наук) здобувач надає електронний носій з окремими файлами всіх наукових публікацій (монографії, статті, розділи монографії, тези) в форматі *pdf/A* з текстовим шаром.

6.4 Відповідальна особа проводить перевірку на плагіат та готує звіт про результати перевірки рукопису (Додаток Г).

6.5 Для здобувачів ступеня доктора філософії:

– відповідальна особа передає звіт подібності до структурного підрозділу Університету, що реалізує відповідну освітньо-наукову програму та / або здійснює підготовку здобувача;

– експертна комісія у складі керівника структурного підрозділу та двох рецензентів розглядає звіт подібності та приймає рішення щодо допуску здобувача до публічної презентації наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні відповідного структурного підрозділу Університету;

– питання розгляду звіту подібності та рішення за його результатами має бути зазначено у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації окремим пунктом.

6.6 Для здобувачів наукового ступеня кандидата або доктора наук звіт подібності розглядається на засіданні Експертної комісії СВР, яка розглядає дисертацію та вповноважена приймати рішення щодо її допуску до захисту. Питання розгляду звіту подібності та рішення за його результатами має бути зазначено у висновку комісії окремим пунктом.

6.7 Якщо робота приймається до захисту, то процес здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат вважається завершеним.

6.8 У випадку виявлення у роботі запозичень без належного оформлення посилань чи інших технічних недоліків в розділах, які не описують безпосередньо авторське дослідження, або якщо кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи, робота повертається автору на доопрацювання з можливістю повторного подання на розгляд Експертної комісії. Причини повернення роботи мають бути зазначені у висновку комісії окремим пунктом.

6.9 Якщо робота містить навмисні текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату, робота не приймається

до захисту. Причини неприйняття роботи та характер відповідальності мають бути зазначені у висновку Експертної комісії окремим пунктом.

6.10 Автор має право подати апеляцію згідно з діючим законодавством України та нормативно-правовими актами стосовно процедур атестації науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

7 ОЦІНКА РІВНЯ УНІКАЛЬНОСТІ ТЕКСТУ ТА УМОВИ ВИЗНАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ ПРАВОМІРНИМИ

7.1 В якості критерію унікальності академічних текстів використовується показник рівня унікальності тексту (у відсотках), отриманий за допомогою Системи, що визначена Університетом як базова.

7.2 Виявлені в академічному тексті запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела тощо);
- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- належним чином оформлені цитуваннями, якщо кількість цитат не перевищує рекомендований обсяг.

7.3 Отримані результати у звітах подібності носять рекомендаційний характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення роботи Експертної комісії на рівні структурного підрозділу залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку, відповідно до цього Положення. Остаточне рішення про прийняття чи відхилення поданого тексту може прийняти лише Експертна комісія, (у випадку наукових періодичних видань – редакційна колегія), це рішення обов'язково має бути аргументовано і зафіксовано в протоколі (висновку).

7.4 Для наукових публікацій, монографій та дисертаційних робіт рекомендованою є наступна шкала оцінки залежно від кількісного показника рівня унікальності твору (таблиця 7.1).

Таблиця 7.1 – Шкала оцінки рівня унікальності твору

Для дисертацій	Для монографій та рукописів наукових статей, тез	Рівень унікальності твору	Рекомендована дія
Понад 85 %	Понад 80%	Високий	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним

			запозиченням.
Від 70 % до 85 %	Від 60 % до 80 %	Задовільний	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної комісії (у випадку наукового періодичного видання – на розгляд головного редактора та / або редакційної колегії), яка визначає необхідність повторної перевірки.
Від 50 % до 70 %	Від 40 % до 60 %	Низький	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору.
Менше 50 %	Менше 40 %	Неприйнятний	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається

7.5 Показники рівня унікальності академічних текстів (у відсотках) можуть бути змінені за рішенням Вченої ради Університету, спеціалізованих вчених рад, редакційних колегій періодичних видань та фіксуються у відповідному протоколі засідання з врахуванням специфіки спеціальностей з зазначенням підстав такої зміни, але не може бути суттєво нижчою за рекомендовані. Ця норма доводиться до відома здобувачів (авторів).

8 ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ АВТОРОМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

8.1 У разі незгоди з результатами технічної перевірки СЗВП Бібліотеки та висновком керівника здобувач освітнього ступеню «бакалавр» або «магістр» протягом трьох календарних днів може подати апеляцію до Групи сприяння академічній доброчесності Університету (Додаток Е). Апеляція подається не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів перевірки роботи на плагіат особисто здобувачем освітнього ступеню «бакалавр» або «магістр». Апеляція, подана не в установлені терміни, розгляду не підлягає.

8.2 Група сприяння академічній доброчесності Університету протягом п'яти календарних днів звертається до завідувача випускової кафедри з проханням надати відповідний електронний варіант КР, проводить контрольну перевірку роботи і

складає висновок, що оформляється протоколом (Додаток Ж) та передається завідувачу кафедри.

8.3 Висновок Групи оскарженню не підлягає та є остаточною підставою для прийняття рішення про допуск чи недопуск здобувача вищої освіти до захисту КР.

8.4 Висновок Групи сприяння академічної доброчесності (Додаток Ж) передаються до архіву Університету разом з КР у встановленому «Положенням про організацію виконання кваліфікаційної роботи в Українському державному університеті науки і технологій» порядку.

9 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

9.1 Науково-педагогічні та наукові працівники, здобувачі та їх керівники, члени СВР і офіційні опоненти несуть особисту відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності передбачену законодавством України та Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету науки і технологій.

9.2 Здобувачі вищої освіти за порушення академічної доброчесності несуть академічну відповідальність.

9.3 Підставою для притягнення до академічної відповідальності здобувача вищої освіти може бути висновок Групи сприяння академічній доброчесності Університету (Додаток Ж).

9.4 У разі виявлення факту плагіату у КР та недопуску до захисту КР здобувач вищої освіти відраховується з Університету.

9.5 Керівник КР здобувача освітнього ступеню «бакалавр» або «магістр» несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення про доопрацювання та повторну перевірку на плагіат.

9.6 У випадку використання неправомірного запозиченого матеріалу без посилання на автора або джерело запозичення, дисертаційна робота знімається з розгляду незалежно від стадії її розгляду без права захисту.

9.7 Виявлення фактів плагіату у творах докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня є підставою для розгляду питання щодо доцільності подальшого перебування даної особи у аспірантурі (докторантурі) чи відкріплення здобувача від кафедри.

9.8 Виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації (науковій доповіді) є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома.

10 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1 Положення набуває чинності з дати його затвердження Вченою радою Університету та введення в дію наказом ректора.

10.2 Всі зміни та доповнення до Положення розглядаються та приймаються на засіданні Вченої ради Університету та затверджуються наказом ректора.

10.3 Відповідальність та контроль за виконанням Положення несуть посадові особи Університету відповідно до їхніх функціональних обов'язків.

ДОДАТКИ

Додаток А

АКТ

перевірки на наявність ознак академічного плагіату
кваліфікаційної роботи _____
(рівень вищої освіти)

за освітньою програмою _____
(назва освітньої програми)

зі спеціальності _____
(шифр та назва спеціальності)

на тему: _____
(тема кваліфікаційної роботи)

студента(ки) групи _____
(шифр академічної групи) (Прізвище І. П.)

Керівник роботи: _____
(посада) (Прізвище І. П.)

Дата проведення перевірки: _____

Результати перевірки:

Обсяг рукопису, що піддався перевірці: _____ стор.

Показник унікальності кваліфікаційної роботи: _____ %

Перевірку здійснено _____
(Назва Системи)

Відповідальний за перевірку: _____
(посада) (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Студент _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ЗВІТ

_____

(назва кафедри)

про перевірку кваліфікаційних робіт
здобувачів освітнього ступеню «бакалавр» / «магістр»
на текстові збіги та запозичення
(рік випуску 20__ р.)

Результати перевірки текстів кваліфікаційних робіт здобувачів освітнього ступеню «бакалавр» / «магістр» на текстові збіги та запозичення з використанням

_____ :
(Назва Системи)

№ з/п	Шифр групи	П.І.Б.	Тема роботи	Спеціальність	Рівень унікальності тексту, %

Завідувач кафедри _____ / _____ /

Відповідальний викладач _____ / _____ /

ЗРАЗОК
заяви авторів рукописів монографій,
наданих на рекомендацію до друку

Голові вченої ради УДУНТ

_____ (ПІБ)

Автора (ів) _____

(ПІБ)

_____ (назва рукопису)

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення про порядок перевірки академічних текстів на плагіат в Українському державному університеті науки і технологій, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до друку та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості в роботах НПП оповіщений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження УДУНТ моєї роботи в Базі даних Університету. Також надаю УДУНТ право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися / завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Університетом надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

_____ Дата

_____ Підпис

ЗВІТ
про результати перевірки рукопису на рівень унікальності твору

Автор(и) роботи (прізвище, ім'я, по батькові)	
ЗВО (інститут)	
Назва рукопису	
Результат перевірки*	
Оригінальність тексту, %	
Назва програми, що використовували для перевірки	

Перевірив :

_____

Дата

_____

Підпис

*До звіту додається протокол результатів перевірки програмою _____ (вказати програму).

ЗРАЗОК
заяви здобувача вищої освіти ступеня
доктора філософії / кандидата наук / доктора наук

Завідувачу відділом аспірантури та докторантури
УДУНТ

_____
(ПІБ)

здобувача _____
(освітнього / наукового ступеня доктор філософії / кандидат наук / доктор
наук)

_____
(ПІБ здобувача)

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення про порядок перевірки академічних текстів на плагіат в Українському державному університеті науки і технологій, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в прийнятті роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості в роботах здобувачів ступеня «доктор філософії» («кандидата або доктора наук») оповіщений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження Університетом моєї роботи в Базі даних Університету. Також надаю Університету право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися / завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів / ідентичності / схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Університетом надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

_____
Дата

_____
Підпис

ЗРАЗОК
апеляційної заяви на рішення Групи сприяння академічній доброчесності
Університету щодо фактів виявлення плагіату

Голові Групи сприяння академічній
доброчесності УДУНТ

_____

(ПІБ)

здобувача / автора

_____

(ПІБ)

ЗАЯВА

Заявляю, що рукопис (дисертації, монографії)

« _____ »
(назва рукопису)

я підготував особисто (з урахуванням внеску наукового керівника роботи). Тому прошу розглянути оскарження щодо недопуску цієї роботи до захисту (або опублікування), оскільки вона не порушує Закони України «Про авторське право і суміжні права» і «Про освіту», не містить навмисні текстові спотворення як передбачувані спроби укриття запозичень, а виявлені запозичення не є плагіатом.

Підтвердження:

.....

_____

Дата

_____

Підпис

ВИСНОВОК
перевірки на плагіат КР
Групою сприяння академічній доброчесності Університету

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технологій

Протокол № _____ від _____

Висновок

За результатами перевірки випускної кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти _____

(*прізвище, ім'я, по батькові*)

на тему: _____

встановлено, що рівень унікальності тексту КР складає _____ %;

рівень плагіату складає _____ %.

Звіт про технічну перевірку роботи додається.

Висновок: _____

_____

_____

_____

Посада _____ / _____ /

Посада _____ / _____ /

Посада _____ / _____ /